

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „ — „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívül
olcsó áron közöl a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.
a Wagner és Szélnyi (ez-
előtt Gedeon és Tsa) nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyilatkozatok és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PART KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-üzletében, Falkenstein S. dohánytözsdéjében, Heszl Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kapható.

Korteszfogdosás.

Széles mederben indult meg a képviselő-
házban a *lelkészek javadalmazásának*
kiegészítéséről szóló törvényjavaslat fölött
való vita.

A javaslat alap elve tényleg olyan,
hogy az egy oldalról se támadható meg.
Utóvégre a lelkész elég fontos pozíciót
foglalt el a közéletben ahhoz, hogy vallási,
kulturális és társadalmi missziójának el-
végzésében legalább anyagi gondok ál-
tal ne legyen lenyűgözőve. A nemrég
lezajlott egyházpolitikai vita során szóba
hozott kifogások között nem utolsó helyet
foglalta el az, hogy az új javaslatok által
az egyházak lelkészei elesnek jövedel-
mük egy tekintélyes részétől, mert hiszen
a mi a dogmatikát illeti, arra nézve a
Wekerle-kormány által inaugurált szabad-
elvű egyházpolitika semmi sértőt se fog-
lalt magában. Egyedül a katolikusok
voltak azok, a kik hitelveiket látták meg-
sértve, nem is annyira a konkrét javas-
latok által, mint inkább attól való féltük-
ben, hogy az elhatalmasodó szabadelvű
áramlat magával fogja ragadni egykor
az óriási papi vagyont, a mi különben
szintén csak a római katolikus egyház
adminisztrációjában okozott volna némi
változást, de liturgiájában nem. A többi
felekezet már akkor készpénznek vette
a kormányt az az ígéretét, hogy az
esetleg beálló jövedelmi fogyatkozásért
állami segítséggel fog kárpótlást nyújtani.

A kormány be is váltotta szavát és
magára vette a kötelezettséget, hogy nem
katolikus lelkészek fizetését 400, illetve
800 frtra kiegészíti. Tagadhatatlan, hogy
ebben az alakban, tekintve azt is, hogy
az állampénztár minő nagy mérvű meg-
terhelését vonja maga után, ez a javas-
lat eléggé elismerésre méltó. De tekintve
másképp azt, hogy a kormány az e
javaslat szerint nyújtandó anyagi szolgál-
mányok fejében *minő óriási ellenértéket*
követel, ki kell jelentenünk, hogy a
kormányt az az újabb akciója semmi
egyéb, mint az állam omnipotenciájának
egy fejével való megnövesztése.

A Bánffy-kormányt nincs szeren-
cséje javaslataival. A mit három hosszú
év tartalma alatt alkotott, annak előnyeiből
legkevesebb jutott a közügynek, el-

lenben minden alkotás magán viselte
azt a nyilvánvaló törekvést, hogy a kor-
mány hatalmát a végtelenségig akarja ki-
terjeszteni és abszorbeálni mindent, a
mi önállóság, szabadság, jog még egyes
intézményekben, testületekben, osztályok-
ban létezik.

Félve nézte az ország népe ezt a ter-
jeszkedési vágyat már a lex Szaparyána
tárgyalásánál és akkor öntudatra ébredt
az impotens parlament is és kimondotta
vető szavát. A közigazgatás államosítá-
sának réme most is kísért és úgy lát-
szik, erre a nagy hadjáratra készül a
Bánffy-kormány, mikor belenyúl az egy-
házak ügyeibe és hazafias kötelességként
nyújtott segély alakjában *korteshadat*
gyűjt magának a jövő harcokra. Mert
értenők a kormány szándékát és haj-
landók volnánk intenciójának tisztaságát
elismerni, ha a preliminált segély *kellő*
arányban osztatnék ki nem az egyes
papok, hanem az egyes felekezetek között,
melyek aztán a saját hatáskörükben gon-
doskodnának ez összeg további fölosztá-
sáról. De mikor a kormány teljesen
magának tartja fönn e kiosztás jogát, a
melyhez még azt is kiköti magának, hogy
meghatározassa az egyes lelkészek kvali-
fikált vagy nem kvalifikált voltát, azt
is, hogy *érdemes-e a javadalmazásra*,
nem követett-e el államellenes cselek-
ményt, mindezeket tekintetbe véve, csak-
ugyan nem nevezhetjük másnak e ja-
vaslat előterjesztését, mint ama valóban:
kortesz politikának.

Hogy igazunk volt, meg fogja mu-
tatni a jövő. Mert a kormány eddigi
működéséből semmi garanciánk sincs
arra, hogy ez újabban kezébe adott
hatalommal nem fog visszaélni. De hogy
is kívánhatnók attól a kormánytól, mely
hatalmi érdekből kész volt a leghazafi-
atlanabb cselekedetekre, hogy most
egyszerre megtagadja egész multját és
a midőn kezében az eszköz, hogy po-
ziciójának megvédelmezésére lekötele-
zett fegyvertársakat szerezzen magának,
akkor a közügy érdekében az igazsá-
gosság szerint járjon el. Hogyan kíván-
hatnók Bánffy Dezsőtől azt, hogy a mi-
dőn joga van itélkezni a fölött, köve-
tett-e el valamely lelkész államellenes
cselekményt, e vétség kritériumát ne

találja meg ott, a hol *nem államellenes*,
hanem tisztán *kormányellenes* politikáról
van szó. Nagyon tág tere nyílik itt
újra a hatalmi visszaéléseknek, melyekért
nem elég kárpótlás nekünk az, hogy a
kormány a javaslattal kissé féken tart-
hatja a nemzetiségi izgatásokat és segít
egy osztály sorsán, mely a hivatását
megillető teljes függetlenség mellett na-
gyon áldásos működést fejthetne ki a
haza, a vallás és a társadalom érdekében.

Ezért örömmel üdvözljük a javaslat
fölött megindult vitát és hisszük, hogy
a függetlenségi párt is teljes energiá-
val fog a küzdők sorába lépni, különö-
sen a hatalom túltengésének megaka-
dályozása céljából, követelvén a javas-
lat egyes pontjainak elhagyását vagy
módosítását.

Mezei munkások.

Elkövetkezett az évszak, a mikor a
mezei munka megkezdődik, a mikor a
vetések zöld bársonya élénkül s a mi-
kor a gazda is, meg a munkás is az
aratásra gondol. Magyarországon az ara-
tás talán sohase adott akkora gondot,
mint mostanság, hogy a nyugatról hoz-
zánk került szociálisztikus epidemia a
mezei munkásokra is átragadt. A mult
évben nagy zavarok voltak, az ország
egyes vidékein; de hát szerencsére min-
den nagyobb baj nélkül simultak el a
fölvért hullámok; a rend és béke helyre
állt.

Az idén, — előreláthatólag, annyi
kellemetlenség se merül föl, mint a mult
évben, amennyiben a nagy uradalmak
már megkötötték az aratókkal szerződés-
seiket s a munkás és munkaadó közti
viszony szabályozásáról szóló törvény,
mely e hó 1-én lépett életbe: teljes
garanciát nyújt.

A munkás és a munkaadó jogos és
igazságos érdekei kölcsönös védelmet
találnak a törvényben. Félreértésekre,
visszaélésekre alig nyílik alkalom.

A gazda és a munkások közt bár-
miféle gazdasági munkára vonatkozó
szerződés mindig írásban kötendő meg;
még pedig vagy a gazda, vagy a mun-
kások többségének lakhelyén, az illeté-
kes községi elöljáróság előtt. A szerződő

Nagy önkéntes végeladás

hatóságilag engedélyezve.

A „MENYASSZONY“-hoz címzett divat- és vászonruházban (Mähr-féle ház, Széchenyi-utca 92.)
az üzlet teljes feloszlása következtében. **Meglepően olcsó árak!**
Az áruraktár áll: bel- és külföldi ruhakelmékből, selyemből, különféle francia mosókelméből.
Szőnyegek, függönyök, ágyszerítők, utazó pokróczok, valódi szepesi vászon, damasztok és
mindennemű vászonfélék, valamint kézimunkával himzett női fehérneműekből

felek szabadon határozhatják meg a föltételeket, a törvény nem szabja meg sem a napszám magasságát, sem azt, hogy milyen munkát kell a munkásoknak teljesíteni, csak azt köti ki, hogy olyan föltétel, mely a törvényt, vagy a megyei szabályrendelettel ellentétes, a szerződésbe föl nem vehető. Minden oly szerződés, a melyet nem ilyen módon kötnek meg, érvénytelen.

A községi előjárás előtt kötött s két példányban leirt szerződést köteles a jegyző a felek előtt fölolvadni, az abban foglaltakat a munkások anyanyelvén megmagyarázni s őket a szerződés megszűnésének következményeire figyelmeztetni. A szerződés mindkét példányát alá kell írni, úgy a gazdának, mint a munkásoknak is. Az írni nem tudó fél nevét a jegyző írja alá. A szerződés egyik példánya a gazdánál marad, a másik a munkások megbizottjánál.

Ebből világosan kivehető, hogy a régi szóbeliség mellett merülhet elvitatásos és letagadásos, szöszegések elő fordulhatnak. A gazda is tudja, hogy mit ígért s a munkás is tudja, mire kötelezte magát.

A törvény kiköti azt is, hogy az aratási szerződéseknél meg kell határozni a learatandó gabona nemét és a tábla hozzávetőleges nagyságát; továbbá, ha a gazda cselédeivel, vagy napszámokkal is akar arattatni, mindig ki kell kötni, hogy ily módon miféle gabonanemet és mely táblákat fog learatni, nehogy majd a munka megkezdésekor e miatt perpatvar támadjon. Ha az aratási, hordási, vagy cséplési munkát részért vállalják el, mindig meg kell állapítani a munkabért készpénzben is, vagy pedig a termés bizonyos suly szerinti mennyiségben, hogy félreértés,

vagy megkárosodás ne származhassék sem a gazdára, sem a munkásra. A törvény azért rendeli e határozatot, hogy ha időközben bármily okból oly gyenge lenne a termés, hogy a kikötött részért való aratás nem fizetné ki magát, a munkás még se károsodjék és a szerződést ne kelljen felbontani. Hogy a kétféle módon megállapított munkabér közül melyiket választják: mindig a munkásoktól függ. Azt hisszük, ennél többet már maguk a mezei munkások se kívánhatnak.

A munkás-szerződéseket csak rendkívüli esetben bonthatják föl. A gazdának jogában van felbontani a szerződést azzal a munkással, ki őt, családtagját, megbizottját bántalmazza, élete és vagyona ellen büntetendő cselekményt követ el: a gazdának vagyonában kárt tesz; vagy ha a munkás-társait a munka félbehagyására, vagy engedetlenségre biztatja. A munkásnak is megvannak a maga jogai. Ha a gazda, családtagja, vagy a gazdaság vezetésével megbizott tisztje a munkás erkölcsét veszélyezteti, a munkást tetteg bántalmazza, vagy élete és vagyona ellen irányuló büntetendő cselekményt követ el: a munkás a szerződését felbonthatja. Ok a szerződés felbontására, ha a gazda az illető munkás szolgálata után járó bérét jogtalanul lehuzza; ha az elvállalt munka teljesítésére a munkás betegsége miatt képtelen, végül, ha amaz időre, melyben munkára kellett volna állania, katonaszolgálatokat kénytelen teljesíteni. A törvény intézkedése mindenre kiterjed.

Köteles a gazda a munkásokat, ha erre nézve a szerződésben másként nem intézkedtek, a munka megkezdésére legalább 48 órával előbb föl hívni: a munkára megjelent munkásokat elfogadni;

a munkások bérét és járandóságait pontosan kiszolgáltatni; az idegen községbeli megbetegedett munkást 8 napig gyógyíttatni és ellátásáról gondoskodni. A szerződés megszűnése elzárással és 500 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel jár.

Ekképpen állván a dolog, az új törvényben oly atyailag gondoskodott a törvényhozás a munkásokról, hogy ennél különben önmaguk se gondoskodhattak volna.

Reméljük is, hogy Borsodvármegyében ez idén is rendben fognak folyni az aratási munkálatok. A munkásnép ép úgy, mint a gazdaközönség, a kölcsönösen biztosított jogok és érdekek tudatában megfognak nyugodni es nem kell a csendőrséget kirendelni, hogy azok szuronnyal óvják meg bármelyik fél érdekét és vér árán szerezzenek tiszteletet a törvénynek.

Kossuth Lajos és a mai kor.

(Politikai tanulmány.)

Irta: Mártonffy Imre.

II.

A mai kor jellemzésére talán szükségtelen, ha hasábokat irok, érezzük, hogy milyen ez a kor. A magyar újból fejet hajt mindenre, az irtózatossággal teljesen enerváltta, zsibbadta tette tagjait, sőt gondolatát is. Ez a szellem az emberben van; vele születik. Kiirthatatlan minden emberben a rabszolgaszellem. Mindenki örül, hogy maga alatt másokat lát állani, s ily áron szívesen eltűri, hogy ismét mások föltötte álljanak.

Jól mondta Fáy András: „A szabadság csak annak való, kinek lelkében él annak szelleme.“ Vajjon a mai kor embereiben él-e a szelleme? Az opportunitás, a gyáva meg-

A „SZABADSÁG” TÁRCZÁJA.

Huszonegy.

Senki se higgye, hogy a kormány
Nem védi a hon érdekét,
Ime, most is a tisztelt Háza
Husz javaslattal lép be épp.

A kiegyezés nagy művéről
Szól egytől-egyig, mind ahány,
S nincs benne még a huszonegyes,
A fölemelt kvóta arány.

Jóságos isten, ennyi munka,
Ennyi verejték, ennyi gond!
A sok utazás Bécsbe, aztán
A pezsgőzés, a demimond!

Megrokkant bele színt' a kormány,
Mikor betelt a huszonegy,
S mert ez a kvóta-emelés épp,
Bánffy zikker a fucsra megy.

Egy nagy fucs az a sok javaslat,
Mely oly nyögéssel született
Egyben kellett von' megcsinálni
A külön vámterületet.

Hüvelyk Matyi.

A csunya ember.

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —

Az én kedves Pista barátom egész életén át szerencsétlen ember volt.

Az Isten nem teremtette szegényt jókedvében, mert a természetes szépségből neki sem mit sem juttatott osztályrésztül.

Már születésétől fogva olyan vörös haja volt szegénynek, mint a tűz s e miatt diák korában folytonos gúnytárgya volt többi barátainak.

Legnagyobb szerencsétlenségére aztán ráadásul egy szép napon himlőbe esett és a mikor föllábalt belőle, az arcza olyan ragyás lett, mint a lyukas mogyoró.

Az egész városban, még a környéken is már annyira ismerték szegény fejét, hogy a rossz gyermekeket mindig vele ijesztgették.

— Vigyázz, mert elvisz a vörös bácsi!!
Eleinte e miatt a Pista gyerek persze nagyon is el volt keseredve, később aztán beletörődött a csapásba s öngyilkossági szándékát félretéve, arczát kenegetni, haját pedig festetni kezdé; a mitől napról-napra természetesen még csunyább lett.

Iskoláit bevégezve, csakhamar kapott valami kis hivatalt és megelégedve — dolgozgatott szorgalmasan, a mint tőle telhetett.

Talán sohasem ismertem volna meg ezt

az embert, ha sokáig nem laktam volna vele egy házban.

Én a földszinten, ő pedig az emeleten.

Egykor a véletlen úgy hozta magával, hogy mindketten ki voltunk zárva. A házmesterné ugyanis görbe napot csinált magának és annyit betalált venni a jóból, hogy talán az ágyúlövést se hallotta volna meg, s így, mivel lakásunkba be nem juthatánk, az egész éjjelt együtt töltöttük el egy kávéházban.

Ettől a naptól kezdődött a mi barátságunk. Lattam, hogy ez a szerencsétlen üldözött Pista barátom szellemes, művelt és okos ember. Semmi más hibája nincs, minthogy a haja vörös az arcza pedig igen ragyás — szóval, hogy a külseje kissé visszatartó.

Mikor aztán barátságunk már bizalmasabbá lón, azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy mivel szeretne már megnősülni, de visszatetsző arcza miatt egyedül nincs bátorsága fellépni, járjak a kezére. Félig mosolyogva kérdeztem erre:

— Hát mond csak te Pista, tudnál te igazán szeretni?

— Hát minek tartasz te engem? Nem vagyok talán olyan ember, mint más?

. . . Nem akartam elszomorítani.

Attól a naptól kezdve elvittem őt magammal ismerőseimhez, a leányos házakhoz és

alkuvás hódít minden téren. Parlamentünk élete teljesen romlott. Hol vannak azok az idők, midőn a haza szent jogairól volt szó, az ellenzék vezére Nyiry Pál felkelt és mondá: „Megadjuk!” Hol van ma a parlamentben oly lánglelkű szónok, kiváló államférfi, *ki a nemzet vezére legyen?* Kinek szavára az erdő fája is megmozduljanak, s mint a költő mondá: „*az ércz lát, a kő érez?*”

Nincs vezére a nemzetnek. Vezér nélkül pedig nem lehet ütközetet nyerni, vezér nélkül nincs politikai rendszer, nincs egységes párt, tömör ellenzék. A függetlenségi párt, az ellenzéki pártok közt a nemzeti jogainak egyedüli őre, széttagoltan, vezér nélkül hullatja mennyköveit. Persze, hogy megmosolyogják s guerilla-harcznak nevezik a portyázást. Kossuth Lajos eszméinek magva van letéve a függetlenségi párt programjában, s dőre, balga, bolond az, ki azt hiszi, hogy ez eszmék kivihetetlenek.

A függetlenségi párt önmaga az oka, ha ez eszméket a kormánypárti szédelmekre s kicsinyes gunyra lejártni engedi. A személyes antagonizmus, mely a mai kor egyik betegsége, a hiu vágy, mely némely embert elfogja s a jeles pártemberek által nyert pozíció iránti irigykedés, az egyéni hegemonia képzelt megsértése okozza azt, hogy ilyen tekintélyes párt, mint a függetlenségi, szét van tajolva. Kossuth Ferencz aegise alatt a mérsékelt elemek szállnak sikra jogaink mellett, Bartha — azelőtt Ugron — csoportja pedig a harcziásabb s megalkuvást nem ismerő elemeket sorakoztatja a függetlenségi eszmék mellett.

Visontai külön pártot képez, Sima Ferencz pedig egy új radikális pártot akar alapítani, Lits Gyula s többen pedig pártonkivüli függetlenségi. No, az utóbbi fából vaskarikák. Ha kijelenti, hogy egyik párthoz se csatlakozik, akkor mégis csak *függetlenségi párti* s nem pártonkivüli, mert ezek a fentneve-

kezdem bemutatni fiatalnak, vénnek. Összekötéseimnél és bővebb ismeretségeimnél fogva mindent megtettem az érdekében, a mit egy jó barát ebben a tekintetben megtehet és mégis három havi fáradság után az eredmény ugyanannyi volt, mint a kezdetkor, azaz semmi.

Mindenfelé, a hol megfordult velem és a hol parthienak ajánlottam, azt mondták: nem volna ellene kifogás, csak ne volna olyan ijesztő az ábrázata.

Megvan! Gondoltam magamban és elvittem egy olyan leányhoz, a ki egy kissé kancsal is és pupos is volt, hozzá még szegény is.

... Két hét múlva az is kikosarazta.

Beleunva a sok kudarcba, a mit ezzel a szegény nyomorúság kergető Pistával valottam, midőn az ostromolt kisasszonyok kedves örömmamája mosolygó nyájassággal finoman értésemre adták, hogy ezt az embert ne hozzam többé a nyakukra, felhagytam a búcsújárással és elvittem az asszonykereső hóst a küszöbön lévő farsangi multságokra.

Gyönyörködtem rajta, midőn előkelően, magas eleganciával odaállított egyik-másik leányhoz, hogy tánczra kérje.

Legtöbbször azonban visszatért asztalomhoz.

— Mit mondtott? — kérdém.

— Ne is kérdezd. Már nem lehet tovább

zettek mind *függetlenségi pártiak*, csak abban különböznek a többiektől, hogy a pártclubboknak nem tagjai.

Vérzik a szivünk, ha azt látjuk, hogy a 103 tagot számlált és immár hatalmas függetlenségi tábor ma 63 tagot számlál. Negyven derék harczos esett el a Bánffy által rendezett tatárjárás alkalmával. Mert az ezeréves jubileum örömeire Bánffy rendezett egy kis tatárjárást.

Nem öldöklő katonák fegyverei terítették le a népet és ezek képviselőit, hanem a — *pénz, a pénz*. Ez az átkos jószág, mely már annyi embert vitt a romlás szélére, a sir ölébe. Azt mondják, a pénznek nincs szája, így annak a Rohonczy Gedeon által leleplezett három milliónak se volt szája. Az ezresek és századok nem árulták el, hogy bárói vagy grófi czimekből kerültek elő, szaguk nem sejteté, hogy vajjon nem Bécsből tettek-e ide kékjutazást, hogy aztán a magyar népet lerész gitsék vele.

„Ki kell irtani a függetlenségi eszmék magvát is!” hangzott a dölyfös szó a kormánypárt táborából. Kiirtani ugyan nem tudták az eszmét, mert ehhez a világ összes milliói is kevésnek bizonyulnának, de megcsontították, letörték kezét-lábát, hogy járni ne tudjon s fegyvert ne ragadhasson. S talán a nemzet e vérvesztésre feljajdult?

Nem. Tovább alussza narcotikus álmát s nem zavarja meg az se, mikor a szabadsajtó fájáról a legszebb hajtásokat nyirbálják le.

Ime, ide sülyedt a nemzet a mai korban. S azt mondják még, hogy haladunk, gyarapodunk. A mai kor emberei annyira elvakultak, hogy megrögzött bennök az a tudat: a mit hirdetnek a kormány csatlósai, az szentírás. A világon azonban semmi sem tartott örökké s ez az állapot se tarthat továbbra így, meg kell változnia a helyzetnek. Kossuth Lajos szelleme örökös nemzete felett s „ha

kitartani, képzeld, azt mondta, hogy ne gyötörjem még itt is.

A ki pedig még nem ismerte az illetén képen felelt szegénynek:

— Köszönöm uram! már le van foglalva minden tánczom . . .

Nem volt mit tenni, az én szerencsétlen Pista barátom lemondott a nőüléről és a balokról, sorsáról pedig aggódni kezdett.

Május havában a sétatéren egy népünnepély volt rendezve, melyre Pista barátomat is meghívta a rendező-bizottság. Ha történetesen akkori időben távol nem lettem volna a városból, úgy lebeszéltem volna őt abbéli szándékáról, hogy oda elmenjen, de így unalmából egyet gondolt és semmi rosszat nem sejtve, részt vett a multságón.

Mivel azon a népünnepélyen is ő volt a legcsunyább ember, vele sem mulatni, sem tánczolni nem akart senki. Azért úgy éjfél után egészen fölindulva, összeszedte sátorfáját és dühében hazafelé ballagott.

Utközben egy éltebb hölgyecske kedvesen felszólította, hogy kísérene haza.

A csunya embernek ezt még nem mondta senki.

Kapva-kapott a kínálkozó alkalmon és kész örömmel hazakísérte a hölgyet.

Nekem nem árulta el szívének titkát, csak attól a naptól kezdve hozzám ritkábban, majd pedig nem is jött, kora reggel rend-

még egyszer azt üzeni — „talpra áll még e nemzet s győzni fog az igaz, a nemes. Legbecesebb kedvesünk: a szabadság virága még kinyilik az alföldi rónákon és Kárpát bércein.

(Végo.)

Fa-ültetés.

Városunk főbb utcáin az árnyékot adó fákat mindkivagdalták. Utcáink tehát most kietlenek, kopárok.

Igaz, hogy a kivágott terebélyes fák helyébe újakat ültetnek, de hát hány esztendő fog eltelni, míg a most ültetett fák árnyékot adnak?

Azután, ha már a város előjárósága faültetésre gondolt, miért nem cselekedte azt őszszel! Hisz' a ki csak egy keveset ért a kertészethez, tudja, hogy a fát a mennyire csak lehet, őszszel kell ültetni. Mert míg a tavaszi ültetések után gyakran bekövetkezni szokott szárazság alatt az új ültetvények sokat szenvednek, addig az őszi ültetéseknel a tél folyamán a föld kellőleg megülepedik s ez által a föld a gyökerekhez tapad, melynél fogva tavasszal a gyökéreképzés, rügyezés fennakadás nélkül történhetik, sőt nem ritkán, ha a tél eleje csak némileg kedvező, a gyökéreképzés már télen mutatkozik.

Tavaszi ültetéseknel pedig e kedvező körülményt gyakori öntözéssel kell pótolni, a mi az utcai fáknál persze újabb költségbe kerül.

A faültetésnél az időn kívül fontos kérdés az is, hogy *milyen* fát ültessünk.

A akácfa szépség tekintetéből is azért sem ajánlható, mert rövid életű fa, az ültetés költségeit rövidebb időköz alatt ismételteti; ezenkívül késő lombfakadása, a szél erejének ellen nem állható, törekeny ágai és galyai, kérgének disztelen külseje s tör-

szerint eltávozott és csak késő éjjel vetődött haza.

Hagytam a boldog kalandort a dicsőség utján haladni, mert örvendve gondoltam, hogy végre mégis szerelmes párjára talált.

Udvarolt nagyban a hölgyecske és mint arczán láthatni lehetett, — tulboldog volt, hön dobogó kebléből kisugárzott sóhajai egy olyan leányra akadtak, a ki az ő szerelmét elfogadva viszonzni is fogja azt.

(Mellesleg megjegyzem itt, hogy ez az éltebb hölgyecske egy — *szakácsné* volt.)

Ennek a hölgyecske előbbeni szeretője pedig vala egy mészáros legény, a ki midőn egy pár hét múlva szerelmi mámorából kiábrándult, belátta, hogy az a csunya ember, ki esténként most már karonfogva sétál az ő választottjával, elcsábította tőle a nőt.

A mészáros legény nagyon megharagudott, egy holdvilágos éjszakán meglepte az új párt harmadmagával, egy hentes és egy lakatos legény barátjával, szegény Pista barátomat amugy magyarosan úgy elverték, hogy a mentők lepedőbe hozták haza.

Egyszer s mindenkorra vége lett az ő szerelmének, még csunyább lett szegény feje; az orrát is bevették, még foga is alig maradt.

Győztes.

zsének szabálytalan alakulata egyáltalán nem teszik alkalmassá.

A nemesített golyó-akác szobor, de alacsony és sűrű lombja sötétte teszi a lakást, elvonja a napot s így szintén alkalmatlan.

De van elég alkalmas fa. Ott van pl. a bokréta- vagy vadgesztenyefa, a hársfa három neme, a szilfa, a jákori és juhar-jávör, szederfa.

Nem ajánljuk egyiket sem különösen s azért jó volna talán mindegyikkel kísérletet tenni. Van elég utcánk, ültessünk mindegyikbe más nemű fákat. Sőt az említettek kivül kisebb utcákban, védettebb helyeken kísérletképen boglár vagy platánfát is ültethetnénk.

No, de nem akarunk sok tanácssal rontani a dolgon, nem kötik magunkat fanekekhez, hisz óhajunk csak az, hogy kopár utcáinkon ismét fákat láthassunk.

Bereczki Máté könyvei és levelei.

Irta: Cassiodorus.

A mult alkalommal említettem, hogy Bereczki Máténak ezeket érő könyvtára volt, mely főképp gyümölcsészeti munkákból állott és a legjobb külföldi szakmunkákat foglalta magában. Nem tudhatom, mi lett ezzel a könyvtárral, de igazán nem szeretném, ha külföldi antiquár szabalogusok czimlapján azt olvasnám, hogy: Enthält die Bibliothek des verstorbenen Máté Bereczki in Mező-Kovácsháza (Üngarn.) De ez nem lehetetlen a magyar közönyösség mellett. Hisz a költő Zrinyi Miklós könyvtárát is szemünk előtt vették meg az idegenek.

Lesz gondom arra, hogy e sorok eljussanak olyan helyekre, a hol, *ha van akarat és belátás*, megmenthetik ezt a könyvtárt a hazának. Mert e sorokat elküldjük a földmívelésügyi Miniszterhez és a Miniszteriumba is. Hátha magukba szállnak és azzal teszik jóvá azt a sok méltatlanságot, melyet az élő Bereczkivel elkövettek, hogy a könyvtárát megmentik és elkallódnak nem engedik?

Rendkívül fontosnak tartanám azt is, ha Bereczkinek levelezéseit a mennyire lehetséges, összegyűjtenénk és megóvnánk az enyészettől. Most még tehetjük, minthogy, a kikkel ő levelezett, azok nagyobbára még életben vannak. E levelek, eltekintve attól, hogy élénk világot vetnének a nagy ember törekvéseire és gondolkodására, szakszemponthoz is megbecsülhetlenek lennének. Mert a Bereczki halálával egy csomó félbe maradt terv és törekvés szált sirba s ha valaki újra az ő nyomába lép, nagy hasznát venné az ő levelezéseinek, gondolatainak. Utmutatók lennének ezek még a kutatásnál is, mert Bereczki egész haláláig folytatta a magyar gyümölcsfajok tanulmányozását s a Honti nagy almára, a Szercsika almák családjára, a Sós körtére stb. vonatkozó adatok összegyűjtését nem tudta bevégezni, de azért becses dolgok találhatók a levelezéseiben. Felkérem azért mindazokat, a kik Bereczki-féle levelek birtokában vannak, hogy azokat a szerkesztőségbe „Cassiodorusnak“ czimezve küldjék be. Mi a leveleket lapunkban nyilvánosan nyugtázzuk és bekötetne megőrzés végett a helybelt ev. ref. főgymnázium könyvtárába elhelyezzük, jelölve mindég, hogy kinek az adományai és kihez voltak intézve?

Megjegyzem itt, hogy Bereczki Máténak egyik barátja és törekvéseinek leglelkesebb támogatója a már elhalt idősb. Dörgő Dániel mezőturi nagybirtokos, a Bereczkitől kapott összes leveleit meggyűjtve több kötetben bekötötte és a mezőturi főgymnázium könyvtárába megőrzés végett elhelyezte. Jó lesz ezt is tudni a magyar gyümölcsészeknek!

Alább közöljük Bereczkinek egyik levelét, melynek megértéséhez egy kis kommentárt kell fűznünk. Ez a levél egy magyar (Szolnok-Dobokamegye) tanítóhoz volt intézve, a ki ezen a zord klímájú vidéken a svájcz gyümölcsfajokat kezdte tanulmányozgatni. Az illetőnek Bereczki volt az utmutatója, tanítója. Mikor beszerezte Pfan Schellenberg-től, Zimmermantól stb. a svájcz gyümölcsfajok legnagyobb részét s azokat a nevezett községben eloltotta és elültette, akkor egy végzetes málör érte a hazánkban mindent mozgó politika hullámai fölkapták és láposról, meg a gyümölcsfáitól messze elsodorták. Az esetet az illető tudatta Bereczkivel és erre válaszol aztán az öreg gyümölcsész.

A levél bizalmas megszólítására annyit jegyzünk meg, hogy Bereczki minden fiatalabb gyümölcsész társát hasonló bizalmas megszólítással tüntette ki.

Azok az almamagvak, melyekről a levélben szó van, új fajok nyérése céljából lettek gyűjtve és küldve.

Maga a levél a következőleg hangzik:

Mező-Kovácsháza, 1884. május 23.

Kedves öcsém!

F. hó 11-ről kelt s hozzám intézet levelét megkaptam. Sajnálattal értésültem abból, hogy önt is abban a bordában szótték, a melyekben engemet. Lelke meggyőződését követi s nem akar az erő, a hatalom előtt meghajolni. Ön is szegény ember, én is szegény vagyok. Férgék vagyunk mind a ketten, de olyan férgek, a kikre, ha rátaposnak is, fölvetjük fejünket ég felé, hová szellemünk fölemel bennünket. Önmagunkra nézve, nincs ebben semmi sajnós: de igenis sajnós hazai gyümölcsészetünkre nézve; mert szent lelkesedésünk hasztalan lángol el velünk együtt; szegénységünk miatt nem lendíthetünk sokat a szent ügyön, melyért lelkesülünk. Ön mikép látom, el van látva istentől a kellő képességgel arra, hogy fölvehesse hazai gyümölcsészetünk azon fonalszálat, mely maholnap kihull az én kezeimből: de mit használ a nyers erő ellen a képesség, a szent lelkesedés? Vándorolnia kell egész élete folyásán, mint én vándoroltam; hacsak a jó isten olyan princípálhoz nem vezérli, mint a milyenhez engem vezérelt volt. Vándoréletet élve, magunkat a pomológiában ki nem képezhetjük s a gyümölcsészet terén annyi tapasztalati kincsre sohasem tehetünk szert, hogy ama kincsekből bőven juttathassunk élő embertársainknak is, az utánunk következő nemzedéknek is. Önmagunk előtt fölemel ugyan bennünket lelkünk nagysága: de embertársaink kevés hasznát veendik a mi lelkünk nagyságának, mert szegénységünk tétlenségre és arra kárhoztat bennünket, hogy a létért való nagy küzdelemben mit sem különbözünk azoktól a milliók és millióktól, a kiket a szellemi élet legalacsonyabb fokára kárhoztatott a teremtető.

Ön még fiatal ember. Önnek még sikerülhet önbüszkeségét legyőznie és meghajolva a

nyers erőnek, lelke gazdagságával a gyümölcsészet terén nagy hasznára válnia hazájának. Én már olyan vagyok, mint a lombjaitól megfosztott tölgy, melyet csak az enyészett villáma sujthat ki helyéből. Az maradok én már, a ki eddig voltam, még akkor is, ha „fractus illabatur orbis.“ Ön azonban még elmondhatja magáról Zápolya Jánossal, hogy „Flectere si neques superos acheronta movebó.“ Fogódjék hát a kormány szekerébe, és mikor legjobban izzadva húzza azt; mormogja szakállába, mint Gallilei, hogy „eppur si muove“. Ha így teszen; bizonyosan sikerülend olyan állást szereznie magának, a hol gyümölcsészeti szenvedélyének élhet háborítatlanul s időjártával díszére válhatik hazájának. Ezt javasolja önnek öreg barátja: de csak azon esetre, ha szívében kiolthatlan lánggal ég a vágy, magát a gyümölcsészet terén kitüntetni s hazájának és az emberiségnek ily módon javára szolgálni: de ha szívében más féle vágyak az uralkodók, jobban teszi, ha zúgolódás nélkül czipeli vándorbotját s lelke szent meggyőződését pillanatig sem áldozza föl egy gyűlölt hazafiatlan kormányra.

Köszönöm a gyümölcs-leírások másolatát. A nyáron majd ráolvasom az egyiket arra a fajomra, melyet én a 60-as években „Schafsnase“ név alatt kaptam, de a melyekre a nemet Schafsnase leírása sehogy sem illik rá. Az Etlin renet leírása kéziratban már kész nálam sajtó alá. A küldött svájcz leírásra nem tartom szükségesnek hivatkozni; mert én csak azon leírókra hivatkozom folyvást, melyeket magam az eredetiből olvashatok.

Ide mellékelve küldök egy csomó vegyes almamagot, melyeket volt leánytanítványaim az én jó princípálisom kedves lányai voltak szivesek szedni azon almafajokról, melyek márcziustól május 20-dikáig fogyasztattak el asztalunknál. Legtöbb mag a Rózsapepinről, Gosztai sárgáról, Caszeli nagy renetről került: de a többi fajok is, a melyekről mind itt van a mag, a legbecsesebb csemegefajok voltak. Tartsa hűvös, de száraz helyen földel alatt őszig, s akkor vesse el jól föl-ásott földbe.

Az idén nem lesz semmi, de egyáltalán semmi gyümölcsöm.

Vázlataim III. kötetének $\frac{3}{4}$ -de kéziratban már kész. Összel már sajtó alá akarom az egészet adni.

Az én istenem áldja meg önt minden jóval! szívéből kívánja

szerező bátyja
Bereczki Máté.

— Ünnepontó scénáról beszél a „Borsodmegyei Lapok“ tegnapi számában a lap keserves viczczeiről ismert humoristája: *Golcs* Julián ur. Azt fogja ránk és a függetlenségi pártra, hogy mi az *április 11-iki* híres *nemzeti* ünnepen „fals hangú szélbali hymnus mellett *ünnepontó scénát* rendeztünk.“ — Nem tudjuk, viczcz akar-e ez lenni vagy komoly vád? Ha viczcz, akkor az a tökéletlenségnek non plus ultrá-ja; ha pedig komoly vád, akkor merő rágalom. Miskolcz városában ama napon egyetlenegy ember sem akadt, a ki az ünnepet szóval vagy tettel megzavarta volna. A nép nyugodtan imádkozott a templomban a Megváltó feltámadásának ünnepén vagy ült otthon. Ráhagyta a hivatalból örvendezőkre, hogy ám örvendezzenek! A ki pedig véletlenül az utcán volt, az szintén nyugodtan

bámulta a hivatalos személyeknek a megyeházához való fölvonulását és onnan való levonulását. Hangtalan közönnyel nézte minden független polgár a *muszáj ünnep* lefolyását. Esze ágában sem volt, hogy tomboljon azért a vakmerőségért, mely a történelemnek lelkünkbe oltott szellemét meg akarta hamisítani. Nem! szívünket nem töltötte el sem düh, sem pártgyűlölet sem egyéb rakoncátlan érzés. Nyugodtak voltunk. — És ez jól is volt így! — Golcz ur továbbá azzal is vádol bennünket, hogy „nem láttuk a napot, az emberáradatot s a lelkesedés magasan lobogó lángját.” Hát ezt bizony nem láttuk, de nem is látta Miskolczon senki. Az ünnepen csak azok vettek részt, a kiknek *muszáj volt* ott lenni. Nincs oly Röntgen-sugár avagy bár ezerszeresen nagyító üveg, melylyel a megyei diszközgyűlésen megjelent tagokban az örömmel és lelkesedésnek csak egy parányát is felfedezni lehetett volna. Az ellenzék meg sem jelent, hiszen jól tudta, lelkéből érezte mindenki, hogy a 48 as nagy alkotásokat méltóan márczius 15-én ünnepelheti csak és ünnepelte is a nemzet, április 11-hez sem örömet, sem reményt, sem lelkesedést nem fűz a nemzeti közérzés.

Ki hát a lelki vak?

Miskolcz városában az április 11-iki ünnepen emberáradatot és lelkesedést csak azok láthattak, „a kik a *szubvenczió szemüvegén* nézik a világot. Épenazért ne emlegesék „Ézsau szőrös kezét” azok, a kik eladták örökségüket — *egy tál lencséért*.

H I R E K.

— **A Kossuth-szobor elhelyezése.** Kossuth Lajos szobrának elhelyezése kérdésében a szobor-bizottság vasárnap délelőtt végérvényesen határozott. A lapunkban történt felszólalás folytán *Soltész Nagy Kálmán* polgármester vasárnap délelőtt 11 órára összehívta a bizottságot. A jelzett időben *Lévay József, Soltész Nagy Albert, dr. Markó László, Pataky Sándor, Tóth Pál, dr. Németh Imre,* bizottsági tagok, *Ádler Károly* főmérnök, a polgármester hivatalos helyiségében összejöttek s abban állapodtak meg, hogy a helyszínere mennek s ott fognak határozni. A bizottsághoz csatlakoztak még *Miskolczi Pál, Ruttkay Menyhért* és *Huberth János* lapszerkesztők. A helyszínén aztán hosszas vita és szemlélődés után elhatározták, hogy a szobor a *tér kellő közepére* helyeztessék. A határozatot azonnal foganatosították, a mennyiben a régi gödröt behányták s az új gödör ásásához rögtön hozzá fogtak. A szobor leleplezése — mint már jeleztük — Pünkösdi második napján lesz. Hazánkban ez lesz az első Kossuth-szobor. A leleplezés ünnepére — nem tudjuk — meghívták e már *Kossuth Ferencet*? Ha még eddig nem hívták meg, majd megbíjják, van rá elég idő. Az ő meghívása hazafias, szent kötelesség. Erről az ünnepélyről Kossuth Lajos fia el nem maradhat.

— **Katonai hír.** Ó felsége a király *Bacsák Zsigmond* a III. Frigyes Vilmos porosz király nevét viselő huszárezred alezredesét a miskolczi loavató bizottság elnökévé kinevezte.

— **Athelyezés.** *Léhner Adolf* felügyelőt, a máv. üzletvezetőség számos tisztségviselőjének álló főnökét a kereskedelemügyi miniszter a budapest-jobbparti üzletvezetőség számos tisztségviselőjének helyezte át. Helyét *Bernhart Rafael* felügyelő, eddigi kolozsvári számos tisztségviselőjének foglalta el.

— **Eljegyzés.** *Révay Adolf* miskolczi tanító eljegyezte *Kondor Ignác* fővárosi hittanár kedves leányát, *Margitot*.

— **Gyászrovat.** Mély szomorúságot hozott a tavasz *Márk Ferenc* mező-csáthi ügyvéd és családja házára. A természet újjászületése korszakában kellett megérniök, hogy a család szemefénye, a legidősebb fia nagy reményekre jogosító pályája küszöbén, hosszú haldoklás után örökre bezárta szemét és elköltözik a

gyengéden gondoskodó szülői és testvéri karok közül, a hideg ölelésű halál karjain a csendesség birodalmába. Ifj. *Márk Ferenc*, 19 éves joghallgató gyászos elhunytát hozta a táviró hiób-postája. A korán elköltözött ifjút ma adják át az édes anyaföldnek. Enyhítse a mély gyászszal sujtott szülők és családtagok nagy fájdalmát a közrészvét őszinte megnyilatkozását.

— **Nagy életkor.** Városunk egyik lelkes s tisztes matronája: özv. *Hegedűs Józsefné*, szül. *Pintér Erzsébet* urnő áldásos életének 91-ik évében tegnap reggel jobblétre szenderült. Honleányi lelkesedés, gyöngédség, nemes-lelkűség, szívjóság kiterjedt családja iránti lángoló szeretet voltak nemes tulajdonai az oly hosszú életkort élt s mindig köztisztelet és szeretetben álló urnőnek. Halálát *hét magaskorú gyermeke, harminczhét unoka, negyvenhét déd-unoka és három ük-unoka* siratja. Temetése ma délután lesz a Horváth utczai gyászaházból. Béke poraira!

— **Az új járásbírói ügyvitel.** Az igazságügyminiszter teljesíteni fogja azt a kívánságát, hogy a május 1-én életbe lépő új ügyviteli szabályzatokat olyképp módosítsa, hogy a perek nem az alperesek, hanem a felperesek nevei szerint osztassanak be az egyes tárgyaló bírákhoz. Az igazságügyminiszter néhány nap múlva erre vonatkozó rendeletet fog kibocsátani, melybe még néhány kisebb jelentőségű módosító rendelkezés is fog foglaltatni.

— **Tornaverseny.** A miskolczi ev. ref. főgimnázium tanuló-ifjúsága Pünkösdi ünnepén az Aradon tartandó kerületi tornaversenyre erősen készül. Szigeti *Benedek Gyula* tornatanár nagy buzgalommal tanítja diákjainkat, hogy a versenyen dicsőséget arassanak. A főgimnázium igazgatósága már megkapta az aradi rendező-bizottságtól a felhívást, mely a verseny programjáról s különféle tudnivalókról ad értesítést. A verseny programja a következő:

A résztvevő ifjak a *Szabadság-téren* fognak gyülekezni, főtéren és a ligeten át a verseny-térre vonulnak, a hol két órakereszi kezdetét a verseny. Az oszlopba állás után az összes tornázók dalra kezdenek, a melyet *Kertai Ede* a tanítóképző énektanára fog dirigálni. Azután a *szabadgyakorlatok* következnek, majd az intézetek fognak versenyezni a *katonai gyakorlatok* tekintetében. Az *egyéni versenyek* sorrendjét a *versenyfutás* nyitja meg (négy csoportban). Utána a *távolugrás*, a csapatok *szertornázása*, a mintacsapat *szertornázása*, *magasugrás*, *függőszekedés* (nyolcz kötelén), *rudmászás* (nyolcz rúdon), *súlydobás* (két csoportban), *magas rúd*, *kötélhuzás* legvégül pedig az érdekes *játékok* fognak következni. Mindezek végzetével oszlopba állanak az ifju tornászok és hét órakereszi osztják ki nekik a díjakat. A futásokra két arany-, tíz ezüst-, tíz bronz-érem és tíz elismerő oklevél lesz kitűzve; a katonai gyakorlatok, a csapat és mintacsapat-tornázásokra tizenkét díszoklevél, a távolugrásra két arany-, hat ezüst-, és hat bronz-érem, azonkívül hat oklevél; a függőszekedésre egy arany-, öt ezüst- és öt bronz-érem, szintugy a rudmászásra is. A súlydobásra és a magas rudra egyforma díjak lesznek: egy arany-, három ezüst- és három bronz-érem, azonkívül három oklevél. A kötélhuzásra hat, a játékokra husz díszoklevél jár a győzteseknek.

A felhívás különféle utmutatásokat tartalmaz az igazgatók számára a versenyre jelentkező tanulóknak számáról, felszereléséről, ruházatról, a kíséző tanárok utiköltségeiről stb. A felhívás kapcsán megküldötték a szabad gyakorlatok mintáit ábrázoló fölvételeket, a melyeket *Matusik Márton* aradi tornatanár készítetett az aradi tanítóképző tanulóinak tornázásairól.

Az érkezőket a fogadó-bizottság várni fogja az állomáson. Díjtalan elszállásolásról, olcsó étkezésről biztosítva vannak. A verseny kedvező idő esetén 29-én is eltart. *Fábián László* főispán és tiszteletbeli elnökön kívül

Salacz Gyula polgármester, *Nátafalussy Kornél* főigazgató, *Szathmáry Gyula* alispán elnökök, *Himpfner Béla* ügyvivő alelnök, *Szabó József* és *Boros Vida* alelnökök és *Perlaky Gábor* r. b. jegyző irták alá a felhívást.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A tiszán-ineni ev. ref. egyházkerület tavaszi rendes közgyűlésének határidejét *Kun Bertalan* püspök és báró *Vay Béla* főgondnok egyakarattal május 10-ére tűzte ki. A közgyűlés Miskolczon a kerületi leánynevelő intézet dísztermében fog megtartatni.

— **A vasgyár sorsa.** A *diósgyőri vas- és acélgépgyár*, továbbá az *állami gépgyár* eladásáról a következőket írja egy bécsi szaklap budapesti levelezője: „Néhány budapesti bank alkudozásokat folytat a kormányval és ha ezek a tárgyalások eredménytelenül járnak, a kötetlen üzlet egyike lesz a legnagyobbaknak, a melyek évek óta létrejöttek. A *Magyar kereskedelmi bank*, a *Hazai Takarékpénztár*, a *Hazai bank* és a *Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság* ugyanis alkudozásban állanak az állammal az *Állami Gépgyár* és a *Diósgyőri Vas- és Acélgépgyár* megvétele céljából. Ha ez a vétel sikerül, a konzorcium nagy önálló részvénytársaságot szándékozik alapítani. Értesülésünk szerint egy másik budapesti nagy bank is reflektál erre az üzletre. A diósgyőri gyár értéke a zárszámadásokban 9—10 millióval, a gépgyár értéke pedig 7 millió forinttal van fölvéve és mindkét vállalat a legjobb hírben áll. 1868-ban határozták el, hogy a vasuti közlekedési eszközök beszerzésének megkönnyítése céljából egy nagyobb állami vasgyárat létesítenek. És e célra Diósgyőrt szemelték ki. Az építkezés 1873-ban be lett fejezve és a gyárat azonnal üzembe lehetett helyezni. Sok éven át kellett a gyárnak a kezdet nehézségeivel küzdenie és 1881. óta működik csak — a modern technika minden vívmányával felszerelve — sikeresen. Speciálisan aczélsinjei és és fékezői keresettek. A gyár évenként 750—800,000 métermázsas nyers vasat dolgoz fel 3½ millió értékben és a gépgyár is az első rendűek közé tartozik. Itt tehát nagyhorderejű üzletről van szó, mely nemcsak financiai, hanem gazdasági szempontból is fontos. Még ugyan az sincsen megállapítva, hogy az állam egyáltalán eladja e ezeket a műveket, de ha elvben el is határoznák az eladást, még nagyon sok időbe kerülne, míg az üzlet realizálható lenne. Kétségtelen azonban, hogy az alkudozások folyamában vannak és két helyről is tettek vételi ajánlatot.” — A „*Magyarország*” értesülése szerint a másik reflektáns nem egy nagyobb bank, hanem a gróf *Tisza István* és *Brüll Armin* társvezetése alatt álló *Rimamurányi-Salgótarjáni Vasmű* részvénytársaság.

— **Tömeges névmagyarosítás.** Szép és elismerésre méltó mozgalmat indított *Kobelausch Károly* a tiszavidéki állomás derék főnöke. A hivatalos hatáskörébe osztott vasuti alkalmazottakat ugyanis arra buzdítja, hogy azok, a kiknek idegen hangzású neveik vannak, neveiket magyarosítsák meg. Ekként sikerült is neki már 50—60 alkalmazottat arra bírni, a kik neveiket magyar hangzású nevekké cserélik fel. A derék állomásfőnöknek buzgó és hazafias törekvéséhez sikert és szép eredményt kívánunk. Itt azonban önként felmerül a kérdés, hogy hát maga az állomásfőnök ur megmarad-e továbbra is *Kobelausch-nak*? Mert régi római írók megírták azt, hogy „ha valakit sirásra akarsz indítani, előbb sirj magad” — vagyis, ha azt akarod, hogy valaki idegen hangzású nevét megváltoztassa, akkor te is hagyd el, idegen hangzású nevedet. Négy szem közt, bizalmasan megsugathatjuk olvasóinknak, hogy *Kobelausch* állomásfőnök ur nevét „*Boros*”-ra fogja változtatni. — A magyar államvasutak miskolczi műhelyében is nagyon üdvös volna egy ilyen hazafias mozgalom!

— **Megbüntetett rendőrök.** Hivatalbeli hatalomnak való visszaélés vétsége miatt a miskolczi kir. törvényszék büntető tanácsa

Báder János miskolci rendőr-szakaszvezetőt tizenöt forint pénzbírságra, **Csetneki József** miskolci közrendőrt harmincz forint pénzbírságra, **Bán István** mező kövesdi rendőrt pedig három havi fogháza itélte.

— **Tolvaj cseléd.** Egyre szaporodik a hűtlen cselédek száma. Tegnap **Voslovik Róza** nevű cselédleányt tartóztattak le, mert a rossz utra tért leány 180 frt értékű tárgyat és 16 frt készpénzt lopott el gazdájától.

— **Öngyilkosság.** **Németh Alajos** vasúti pályafelügyelő gyakornok tegnap reggel 5—6 óra között forgó pisztolyal halántékra lötte magát atyjának, **Németh György** lakatos mesternek szirma-utcai lakásán. A seb az orvosok véleménye szerint felette súlyos s felgyógyulásához kevés a remény, Tettének okát nem tudják, ő maga pedig minden felvilágosítást megtagad.

— **Biciklis katonák.** Erre a könnyű acélsínekből formált ördögkerékre, a biciklire mind nagyobb súlyt fektetnek katonák is. Hadgyakorlatok alkalmával, mint hihordó küldönczök megfelelő terepen igen behasználhatók a biciklis katonák. Bárha nagyon is messzemaradnak a biciklijökkel némely modern katonaujítók azon merész tervelésétől, hogy a költséges huszárregimentek helyett is szervezzenek biciklis regimenteket a hadviselők, mint kik portyázásra, kém-szemlékre szintén sok esetben behasználhatók. Ez természetesen még mint tréfa is rossz. Bárha azért annyira már van a biciklistának a hadseregben becsülete, hogyha fegyvergyakorlatra bevonult, akkor kerékpáron is teljesítheti a szolgálatot. Így azon tartalékos katonák, kiket a f. évi tavaszi gyakorlatra behívtak, a gyakorlatot kerékpáron teljesíthetik, ha ebbeli óhajukat f. hó 22-ig a katonai ügyosztálynál bejelentik.

— **A borsodmégyei inségek javára** lapunk szerkesztősége összesen 69 frt 85 krt gyűjtött, melyhez a miskolci mezőgazdák 30 frttal járultak. 50 frt 35 krról szóló nyugtát már előzőleg közöltük, most 19 frt 50 krről szóló nyugtát ime ide igtatjuk:

A „Szabadság” helyi lap a vármegyei inségesék javára 19 frt 50 kr. adományt gyűjtve, ezen összeg az árviz segély pénztárba 13.898. sz. a. bevételeztetett.

Ezen összeget a nevezett pénztárba beutalom és erről a t. vm. pénztári hivatalt értesitem.

A „Szabadság” tekintetes szerkesztőségének pedig az inségesek nevében őszinte köszönetemet fejezem ki adományáért.

Miskolczon, 1898. ápril 5-én.

Dr Tarnay Gyula, alispán.

— **Palotás-csárdás.** **Kinsky Károly** derék táncztanítónk által szerzett „Palotás csárdás”-t, ez idő szerint **Róka Pál** budapesti táncztanító Berlinben tanítja a magasabb művészeti tanfolyamon táncztanítók részére. Szerző ugyanezt a tánczot volt növendékeinek minden díj nélkül szintén most tanítja Miskolczon. Már eddig két órát vettek ebből a tánczból, még két óra van hátra: e hó 21-én és 23-án este 7 órakor.

— **Csunya bűn.** Egy **K. Venczel** nevű embert tartóztattak le tegnap reggel a csendőrök. Az volt a bűne, hogy szerelmi viszonyt folytatott egy fejletlen, alig 10 éves leánykával. A magáról megfélelkezett embert átadták a kir. ügyészségnek.

— **Mariska.** Nyiladozó, rózsabimbó. Libenős kicsi kurta szoknyácskában járt. Vidám volt. Hangos kacagásában, piruló mosolyában telt minden öröme annak az egy-pár embernek, a ki most nappal, éjjél siratgatja a széke kis Mariskát. Egy hónapja is elmúlt már, egy hónap telt keserű fájdalommal, hogy a szép leánykát kint az udvaron látták a szülői. Akkor pattant ki az első szál ibolya a virágos kertben, azt ápolgatta. Aztán hívták, szólították szeretettel. Nincs; nem volt sehol. És kéresték kétségbeesetten, nincs zug egész Miskolcz városában, a hol ne kérdeztek volna a kis Cs. Mariska felől. Nem látta senki, nem tudott róla senki. Komédiás

népség vonult akkor keresztül a városon; kint az országúton mintha látták volna az arra járó emberek, hogy egy durva ember káromkodva csittitgatott egy szép, széke, zokogó leánykát. . . . A kis Mariska apja elunta a sok kétséget, keserűséget. Most hivatalos uton keresteti mindenfelé a kis leányát az országban. Széke, kék szeme van, tizennégy esztendő, suhogásra vasalt piros karton ruha volt akkor rajta. . . .

— **Valódi Stollwerk Chocoládé,** a legjobb Chocoládé 1 szelet 6 kr. Kapható: a **Megay** cukrászdában és annak fióküzletében **Erzsébettér,** a gőzfürdővel szemben. Ugyanott 1 finom dió-torta 1 korona.

Irodalom és művészet.

Edda.

Ruttkay Imre, lapunk munkatársának **Edda** című egy felvonásos színművét e hó 11-én adta elő a Mező-Kövesden működő színtársulat. A darabról és az előadásról a „Mező-Kövesd és Vidéke” a következőket írja:

„Edda” az ős hun mondakör egyik kedves epizódját hozta színre husvét hétfőjén **Ruttkay Imre** helybeli jönevű írónk kidolgozásában a községünkben ldöző **Kárpáthy György** színtársulata. Ismerve a szerző sokoldalú tehetségét, — s látva eddigi darabjaiból előszeretettel, alakjainak sokszor mintegy „deus ex machina” formán való előrántása, s ha már nem tud vele mit csinálni, elűntetése iránt, azon félelemmel vegyes reménnyel kerestük től a színházat; mely lelkünkön uralkodni szokott mindég, valahányszor oly egyén lép föl a nyilvánosság előtt, kinek sikerét ugyan szívünkbenől óhajtuk, de válakozását kissé vakmerőnek véljük. Dicséretére a szerzőnek elég ügyesen oldotta meg feladatát, s mi csak őszinte elismeréssel adóztatunk írói vénájának!

A darab rövid meséje ez: **Tandsu,** hun fejedelem a legyőzött chinaiak által ajándékolta hozott **Edda** hercegnő iránt szerelemre lobbant, a ki már előbb egy scytha ifjunak **Kazarónak** ajándékozta szívét. A szerelmére féltékeny **Kazaró,** hogy a császár kezei közül kimentse **Eddát** azt a mesét gondolja ki és mondja el **Tandsunak,** hogy **Edda** szent hölgy, kit az istenek haragja nélkül férfinak érinteni nem szabad. **Tandsu** nem ad föltétlen hitelt az ifju szavának s jósnőt hozat. Ekkor kivilágik a való, a szerelmes **Kazaró** halálra lesz ítélve. Eközben hírnök érkezik s jelenti, hogy a chinaiak újból fel-lázadtak. Achinai nő által visszautasított s szerelmében csalódott **Tandsu** érthetetlen haragra gerjed s népe akarata ellenére s az istenek akaratának megkérdése nélkül azonnal harczba akar indulni, mi által a nap-isten bosszuját idézi föl, a ki őt villámmal halálra sújtja. **Kazaró** erre fölvgdalja kötelekeit, a fejedelem nélkül maradt hunok élére áll s a chinai követség már az ellen-séges hadvezér kebelén látja viszont hercegnőjét, kinek megszabadítása miatt fogot újból fegyvert.

A tárgy maga igen kedves, s helyes érzékére vall a szerzőnek, hogy épen azon korból választotta tárgyát, mely még annyi kiaknázatlan kincset rejt méhében. A darab nyelvezete zamatos magyar nyelv, bár itt-ott nagyon is kiérzik a rím, melynek a színműben annyira csengeni nem szabad. Legfőbb

hibája az, hogy az aránylag rövid egy felvonásos darabban az események oly halmazát öleli fel, hogy a főcselekmény nem domborodhat ki kellőleg s annyi színpadi diszletet kíván, hogy a mi szerény viszonyaink mellett nem érhet el kellő hatást. A néző-közönség háromszor hivta lámpák elé a szerzőt, tapssal és éljenzéssel bátorítván: csak előre!

— **Az „Évszak”** című divat és szépirodalmi lap 8-ik füzete rendkívül gazdag tartalommal jelent meg. Divatlevélen kívül 67 öltözet rajzát és leírását adja. A szépirodalmi rész tartalma: 1. *A tavaszról.* Költemény. Irta: Horváth Böske. 2. *Örökké.* Elbeszélés. Irta: B. Büttner Lina. 3. *A rút asszony* Elbeszélés. Irta: Cherville G. 4. *Színházi hírek.* 5. *Irodalom és művészet.* 6. *Nők világából.* 7. *Hymen.* 8. *Halálczás.* 9. *Szerkesztői üzenetek.* Ehhez egy színezett divatkép 6 alakkal. A borítékon levő divatkép magyarázata. 1. *Köpenyruha, tarka, kockás Panama kelméből.* Bécsi minta után. Diszítése zöld posztó. A kihajlott kézelőket és zseblebnyeket világossal himzett sötét rátétek diszítik. Selyem alsó zubbony. Nyakcsokor himzett fátyolból. Nagy kerek kalap, fekete atlasz szalmából hullámos peremével; ez alatt szárnyalt lilarózsák vannak. A kalap tetején gazdag strucztoili-diszítés. Napernyő világoszöld selyemből fodor- és bodrozat-diszszel. 2. *Fogadó-öltözet.* Párisi minta után. A felső ruha himzett fátyolból készült szűk húzott ujjakkal; ezalatt szegletes kivágású orgonavirág színű alsó ruha van; himzett rátétekkel diszítve. Brocat-öv. Hosszu gyöngyláncz a nyakon.

CSARNOK.

Cuba.

*Volt egy sziget az Oceánon,
Hol a boldogság vert tanyát;
Lakói kézzel markolázták
Az ős anyaföld aranyát.*

*Terhes kalászt himbált a szellő,
Husos gyümölcsöt fűnn a fán.
Az emberek egymást becsülték,
S nagyon szerették hajdanán.*

*Az őslakók így eldegéltek
Ez istenáldott szigeten,
Amíg nem jött az aranyáért,
Hódító, rabló idegen.*

*Történt, hogy lenn a láthatáron
Föltűnt a nagy kalóz-hajó
Megrakva éhes emberekkel . . .
Csodára gyűlt az őslakó.*

*Hogy partot értek tisztelettel,
Hódoltak a rablók előtt,
Kik elhozták e boldog éden
Virányira a szemfedőt.*

*. . . Jöttek a kincsszomjas hidalgók.
Majd visszatértek gazdagon,
Zsivány mód' sokszor hajba kaptak
Az összerablott aranyon.*

*Kiirtották az őslakókat
Amerre jártak, folyt a vér.
Leöldösték a csécsszopót is
Azért a sárga aranyér'.*

*Az őslakók hat lábnyi mélyben
Nyugosznak szépen, csöndesen,*

*As óstalai kiszipolyozva
Aranyat többé nem terem.*

*E koldus földön áll a harca most,
Vérben fürdik a napsugár,
As elnyomó rabló hidalgón
Saját fajzata bosszút áll . . .*

Rostopcsin.

Szerkesztői üzenetek.

Margit. Egy leány, ki előtt még a világ a legszébb színekben ragyog, kinek még vágyai és ábrándjai vannak, lehetetlen, hogy képes legyen oly férfit szeretni, kinek nincsenek ifjúkori mosolyai, tarka képzelgésai, melyek az ifjúság világát teszik. A szív is sokszor tévútra vezeti az embert, de míg az beszél, mindig érzést árul el, az érzés pedig a nemes önzetlenség tolmácsolója. Ez mentsége a szív botlásainak. Nem lehet ugyan büntetlennek nevezni a szív könnyelműségeit sem, de sokkal kárhözatosabbak és vétkesebbek azon botlások, melyeket az ész követ el. A szenvedély olyan, mint a gőz, ha nem talál magának egy szelepet, hol észrevétlenül elillanjon, hát szétfeszíti az egész kazánt. Most már csak meg van elégedve velünk? Szíves üdvözlét!

B. Gy. urnak. Hallgatni „ezüst”, beszélni „arany”. Félre tehát a hallgatással és beszéljünk tovább. Mindig szívesen látjuk a triumvirátusban. Üdv.

Pillangó. Elolvastuk a „szellemesen megirt” levélkét, de nem tudunk belőle okosak lenni, hogy mit is kíván tulajdonképpen? Szíveskedjék a kérdést még egyszer megismételni kissé tárgyilagosabban és ne olyan — szellemesen!

Sz-i A-f, Daczára, hogy olyan „igen-nagyon” ismeri a népeletet, a „Paraszt király” című tárczáját még sem közöljük. Nem közöljük — tisztelt uram — azon egyszerű oknál fogva, mert „plágium”. Az egész nem egyéb, mint Feszty Árpád „Paraszt-virtus”-ának a kiforgatása, sőt a legtöbb helyen szembeötlő a szövegszerű másolás is. — Ha így folytatja az irodalom terén a munkálkodást, akkor még sokra viheti! Kívánjuk is ezt tiszta szívvel, de azért azt is ajánljuk, hogy e fajta dolgokkal ne haborgasson bennünket: ha olyan nagy lumen, hogy — mint írja — már fővárosi lapokba is dolgozott, akkor miért fordul mi hozzánk? Küldje be ezt is oda, a hova eddig a „többi” küldte.

Kisérletek. A versek nem jők, a prózák pedig rosszak. Ha van is bennük valami jószág, azok nem ujak, az ujak pedig élvezhetetlenek. Ne akarjon egyszerre sokat! Hisszük, hogy idővel jókat is kapunk. Ne csüggedjen!

L. J. urnának. Kissé kényes a dolog. Az ilyet leghelyesebb személyesen elintézni, hogy eredménye legyen; levélben — hiába — nem lehet azt teljesen kimagyarázni. Üdv.

Egy a sok közül. Bocssáson meg, de már arra nem jut időnk, hogy még házasság közvetítéssel is foglalkozzunk.

A Morzsi kutya hőstette. Ilyen tragikus kimenetelű kutya-históriákat nem közlünk. Hogyha még maga a Morzsi szerepelne benne, még megjárna, de így félünk kiadni, mert annyi a kutya benne, hogy elriasztanánk az előfizetőinket. Tessék inkább krokodil-históriákat írni, azok nem olyan veszedelmesek ezen a tájékon.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos.

Ruttkay Menyhért.

Vizvezetékek, kutak,
closetek,

fürdőberendezések

eszközletét szavatosság mellett elvállalja

HERCZ JENŐ,
gépgyára

Miskolczon.

Vendéglő megnyitás!

Van szerencsém a n.-é. közönség b. tudomására adni, hogy a **Vörös-rákon** levő

● **nyári kerthelyiségemet** ●
folyó hó 1-én

megnyitottam.

A n.-é. közönség pártfogását kérve,
vagyok

kiváló tisztelettel:

Neumann József.

312. Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a miskolczi kir. jbiróság 1898 évi 1614. számú végzése következtében dr. Werkner Mihály bpesti ügyvéd által képviselt, Rozenzweig Sámuel keresk. czég javára, Móré Károly miskolczi lakos ellen 192 frt 66 kr. s jár. erejéig 1898. évi február hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 415 frt 50 kr-ra becsült bútor- és kész férfi-ruhanemű-ekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a miskolczi kir. járás-bíróság 4143/1898. ss. végzése folytán hátr. 122 frt 66 kr. tőkekövetelés, ennek 1897. évi november hó 6-ik napjától járó 5 % kamatai és eddig összesen 27 frt 70 krban bíróilag már megállapított s jelen árverési költségek erejéig Miskolczon, alperes lakásán, Régiposta-utca 13. sz. a. leendő eszközlésére 1898. évi április hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Miskolczon, 1898. április hó 7-én.

Némethy Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

Különösen figyelemre méltó a hírneves

Dr. FORTI-féle sebtapasz,

de csak a valódi.

Ezen sebtapasz rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása által leggyorsabb gyógyulást eszközöl mindennemű sebeknél — égés-sebeknél különösen azonnali fájdalomcsillapítással — valamint egyéb legkülönbözőbb kúrbajokban. A női emlő gyulladásánál biztos eredménnyel alkalmaztatik. A csomagok ára a legkisebbeké 35 kr., a közép-nagyságuké 50 kr., a legnagyobbaké 1 frt használati utasítással együtt.

Forti László

Kapható nagyobb vidéki gyógytárakban. — Főraktár: Török József gyógyszerész Budapest, Király-utca 12. **Miskolczon:** Rácz Jenő és Ujházy K. gyógyszerészében. Ezen gyógytapsz készítője Forti László, Budapest, II. ker., Iskola-utca 28. sz. Őve intjük a t. közönség megtévesztésével nevez s ugyanazon cím alatt forgalomba hozott, az eredetihez azonban miben sem hasonló értékűtől. Ez okból a Forti-féle sebtapasz csak akkor fogadható el Forti-féle sebtapasz gyanánt, ha a használati utasítás — melybe még a legkisebb csomagok is göngyölve vannak — védjeggyel és azonkívül a csomagok külsején is látható Forti László eredeti kézjeggyel van ellátva, a csomagok pedig nevezem kezdőbetűivel F. L. lepecsételve vannak. Tessék tehát ezeket figyelemre méltatni és mindig így kérni: **Dr. Forti-féle sebtapasz (Forti László ered. gyártmány).**

„Dr. Forti K.” cím alatt forgalomba hozott használatlan utasítást, valamint „Forti György” név alatti értéktelen, állítólagos sebtapasz határozottan vissza-utasítandó.

Tekintetes Forti László úrnak, Budapesten.

71 éves létemre vasuti kocsi felszállva, megcsusztam, lábszárom tenyérnyi nagyságban a bőrt husostul lenyuztam, sem enni, sem inni, sem aludni nem tudtam, 12 hónapig patikai szereket használva. — A mint a valódi Forti László-féle sebtapaszt utasítás szerint feltettem, két óra múlva rettenetes fájdalom megszűnt, daganat tűzességgel elmúlt, sebem 13 nap alatt egészen begyógyult. Isten áldása legyen annak feltalálóján.

Vunyos, jan. 29-én 1898.

Kész szolgája: Molnár Antal, földbirtokos.

Eladó telek!

2½-Diósgyőr közelében

egy

300 □-öles telek
eladó.

Értekezhetni a diósgyőri vasgyárban
Glanczer-utca 5-ik szám alatt.

Ezennel bátorkodom a nagyérdemű közönség figyelmét

SIRKŐ-RAKTÁRAMRA

felhívni s egyszersmind értesíteni, hogy az idén raktáramat tetemesen megnagyobbitottam oly mérvben, miszerint minden versenyen felül áll.

Elvállalok minden e szakmába vágó építkezési munkálatokat, u. m.: sirboltok építését, sirok berácsozását, emlékkövek felállítását, vésését, sírfedő-lapok elhelyezését.

Dús raktáramon állandóan vannak siremlékek Labrador, Syenit, Porfir, gránit, márvány és homok kövekből. Az árúk jutányosságáról, pontos kiszolgálásról és solid munkáról előre is biztosíthatom a tisztelt vevő közönséget.

Egyidejűleg bátorkodom a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a már évek hosszú során keresztül ösmert

TEMETKEZÉSI INTÉZETEMET

teljesen újonnan felszereltem, úgy, hogy a kor igényeinek teljesen megfeleljen. Tisztelettel maradtam, a nagyérdemű közönség

alázatos szolgája:

Kompolthy I.

Üzlethelyiség: Deák-utca. — Lakás: Kandia-utca 13. szám.

Hivatalosan ólomzárolt, arankamentes

lóhere- és lucernamag

eredeti fajtisza takarmányrépamag.

továbbá mindennemű más **mezőgazdasági, konyhakerti és virág-**
mag, kereskedésem régi jó hírnevéhez hiven legjobb minőségben kapható

Weidlich Pál magkereskedésében „a fekete kutyához“ Miskolczon.

➔ Árjegyzéket vagy mintát kívánatra bérmentve küldök. ➔

Árlejtési hirdetmény

a miskolczi ipartestület tulajdonát képező Kazinczy-utca 21. számú házának helyreállításánál előforduló kőműves, ács, bádogos, cserepes, asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkák végrehajtására.

Az ajánlatok külön-külön szakszerinti részletekben teendők, kivéve az asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkát, melyekre csak együttesen adható ajánlat. A beadott ajánlatokhoz bánatpénzül az előirányzott költség 5 %-a csatolandó készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban.

Az ajánlatok s bánatpénzek legkésőbb **e hó 26-án d.-u. 5 óráig** az ipartestület hivatalos helyiségében az irodatisztnak adandók át; ugyanott a hivatalos órák alatt úgy a terv és költségvetés, valamint az építési feltételek is megtekinthetők.

Ajánlatot csak azok tehetnek, kik ipartestületünk tagjai s azonkívül képesítéssel és iparendélylyel bírnak.

Az ipartestület Elnöksége fenntartja magának azon jogot, hogy a benyújtott ajánlatok közül szabadon választhasson.

Miskolcz, 1898. április hó.

Az Elnökség.

Korrekt, elegáns, hibátlan munka!

WAGNER ÉS SZELÉNYI

gőzerőre működő, a kor igényeinek megfelelő, divatos betűnemekkel és sajtókkal felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

MISKOLCZON

készülnek: bármily terjedelmű művek, naponként vagy hetenként megjelenő hírlapok, folyóiratok, pénzügyi kimutatások, zárszámadások, táblázatok fekete és színes vonalzással, lakadalmi és béli meghívók, körlevelek, falragaszok, árjegyzékek, czégnymások levélpapir- és borítékra, czimkártyák, számlák, gyászjelentések, czimké, névjegyek, tánczrendek és minden a nyomdászat keretébe vágó, itt fel nem sorolt, egyszerű avagy több színben nyomandó munkák.

Áraink *bármivel szemben is reálisak*, a megrendelés minősége- és mennyiségéhez mérten aránylag igen jutányosak, miről t. megrendelőink már eddig is személyesen meggyőződést szerezhettek. Elvünk: a papiron elmondottakat tényekkel is bizonyítani, miért is ajánlatunknál a hangzatos: „minden versenyt legyőző“ kifejezések használatát fölöslegesnek tartjuk, s kérjük t. megrendelőinket, hogy állításunk igaz voltáról személyesen meggyőződni sziveskedjenek.

Jutányos árainkról tessék személyesen meggyőződni.

Gyors és pontos kiszolgálat!